

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ BOOK REVIEW

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2012, 29(4):519-520
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE 2012, 29(4):519-520

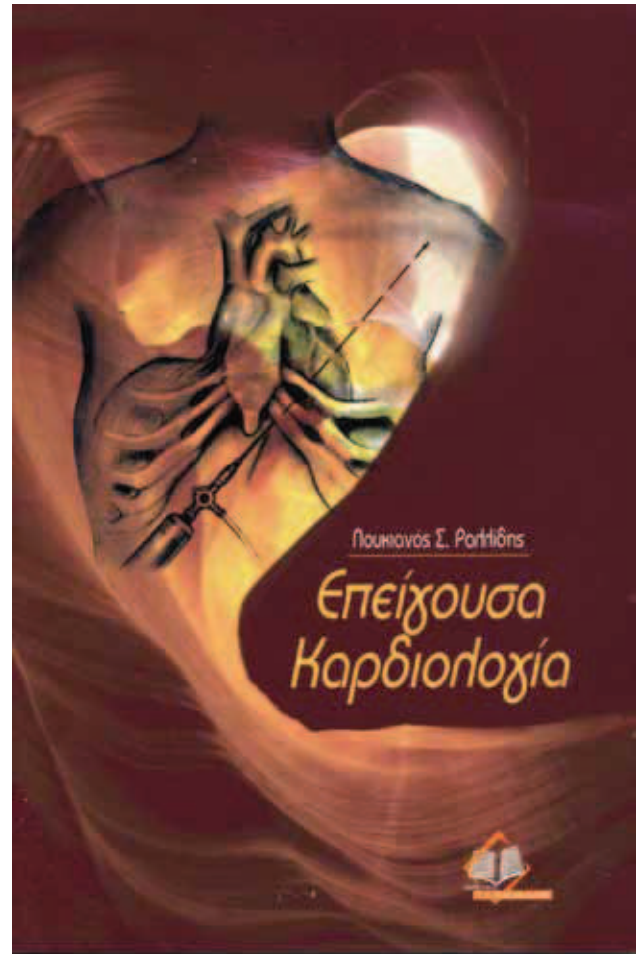
Επείγουσα Καρδιολογία

Λουκιανού Σ. Ραλλίδη

Επίκουρου Καθηγητή Καρδιολογίας,
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Με ιδιαίτερη χαρά παρέλαβα πρόσφατα το βιβλίο «Επείγουσα Καρδιολογία» του εκλεκτού συναδέλφου Λουκιανού Σ. Ραλλίδη, Επίκουρου Καθηγητή Καρδιολογίας και στελέχους της Β΄ Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου «Αττικόν». Αποτελεί σοβαρή πρόκληση σήμερα η συγγραφή –ιδιαίτερα στην ελληνική γλώσσα– ενός εύχρηστου βιβλίου που στοχεύει στη συνδρομή των νέων ιατρών σχετικά με την εκλογικευμένη και πρακτική διαχείριση επειγόντων καρδιολογικών περιστατικών. Ένα τέτοιο βιβλίο μπορεί να αποβεί χρήσιμο, κυρίως στον ειδικευόμενο καρδιολόγο, αλλά δευτερευόντως απευθύνεται και προς το γενικό ιατρό ή τον παθολόγο ενός Κέντρου Υγείας που δεν παρέχει εξειδικευμένη καρδιολογική φροντίδα (άλλωστε, περίπου τα δύο τρίτα των επειγόντων περιστατικών είναι καρδιαγγειακής αιτιολογίας).

Το βιβλίο του καρδιολόγου Λουκιανού Ραλλίδη είναι ένα μικρό βιβλίο (300 περίπου σελίδων), διαστάσεων 135×200 mm, και προσεγγίζει τον όγκο ενός βιβλίου τσέπης το οποίο είναι γραμμένο σε καλά και απλά Ελληνικά, έτσι ώστε μπορεί άνετα να διαβαστεί από το μέσο Έλληνα ιατρό. Τα επιστημονικά στοιχεία του βιβλίου είναι πολύ αξιόπιστα και βασίζονται στις πλέον πρόσφατες κατευθυντήριες οδηγίες των επιστημονικών εταιρειών. Το βιβλίο αυτό προσφέρει πολλαπλά επίπεδα ανάγνωσης που συμπυκνώνουν με έξυπνο τρόπο όλα τα ουσιώδη κλινικά και εργαστηριακά στοιχεία, τα οποία απαιτούνται για τη διαφορική διάγνωση και τη θεραπευτική αντιμετώπιση των συχνότερων καρδιολογικών επειγόντων περιστατικών. Για παράδειγμα, οι πρακτικοί μονοσέλιδοι αλγόριθμοι στο τέλος κάθε κεφαλαίου προσφέρουν έναν πολύ χρήσιμο αδρό οδηγό στη διαχείριση του επειγόντος περιστατικού. Τα κείμενα όμως που προηγούνται των πρακτικών αλγορίθμων

Εκδόσεις Ιατρική Βιβλιοθήκη, Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα, 2010
ISBN: 9789604890088

παρέχουν ένα πλήρες θεωρητικό υπόβαθρο, έτσι ώστε ο διαχειριστής του περιστατικού να μπορέσει να αφομοιώσει την κλινική και την εργαστηριακή εικόνα του περιστατικού και να προχωρήσει επιτυχώς στην ασφαλή διάγνωση και την απαιτούμενη ταχεία θεραπευτική παρέμβαση.

Το βιβλίο αυτό είναι τόσο εύστοχα γραμμένο, έτσι ώστε όχι μόνον επιτυγχάνει τον πρακτικό του στόχο που είναι να διευκολύνει την ταχεία κλινική απόφαση αλλά βοηθάει τον εκπαιδευόμενο ιατρό να εμβαθύνει στα επί μέρους στοιχεία της καρδιαγγειακής παθοφυσιολογίας και

φαρμακολογίας. Εξαιρετικά σαφείς, χρήσιμοι και πρακτικοί είναι όλοι οι πίνακες του βιβλίου. Θεωρώ πολύ σημαντικούς τους πίνακες που περιέχονται στο τελευταίο κεφάλαιο και αφορούν στα λεπτομερή στοιχεία για την παρασκευή και τη δοσολογία των ενδοφλέβια χορηγούμενων διαλυμάτων, οι οποίοι μπορούν να αποβούν ιδιαίτερα χρήσιμοι όταν δεν υπάρχει έμπειρο νοσηλευτικό προσωπικό, εξειδικευμένο σε εντατική καρδιολογική φροντίδα.

Οι ενότητες με τίτλο «Βασικά σημεία» είναι γραμμένες τόσο πρακτικά και ουσιαστικά, έτσι ώστε επιτυγχάνουν να ανακεφαλαιώσουν την πεμπτούσια των διαγνωστικών και των θεραπευτικών χειρισμών και να τονίσουν τις πιθανές παγίδες ή τις γκρίζες ζώνες. Εδώ, ο συγγραφέας μάς υπενθυμίζει ότι στην επείγουσα Καρδιολογία πριν από την τελική απόφαση/ενέργεια πρέπει να είμαστε απόλυτα βέβαιοι ότι έχουν απαντηθεί όλα τα ερωτήματα που παρατίθενται στον κατάλογο ελέγχου (check list). Θυμάμαι χαρακτηριστικά κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής μου στην Καρδιολογία στο Βρετανικό Σύστημα Υγείας (NHS), τον υπεύθυνο ιατρό στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών του Guy's Hospital, London να ισχυρίζεται σοφά ότι στην επείγουσα Ιατρική δεν μετράει τόσο η ευστροφία όσο η συνέπεια στη συμπλήρωση του καταλόγου όλων των δεδομένων. Ο συγγραφέας επιδεικνύει πρωτοτυπία και μέσω της παράθεσης κεντρικών οδηγιών-σημείων όπου εφιστά την προσοχή (ΠΡΟΣΟΧΗ !) σε πιθανές νάρκες στη διαφορική διάγνωση, στην κλινική αξιολόγηση ή στο θεραπευτικό χειρισμό.

Η παρουσίαση της διαχείρισης του θωρακικού άλγους, του οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου και των οξέων στεφανιαίων συνδρόμων, τα οποία σήμερα καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο όγκο μεταξύ των επειγόντων καρδιολογικών

περιστατικών, είναι πληρέστατη. Οι σχετικές εικόνες, οι φωτογραφίες, τα διαγράμματα και τα ηλεκτροκαρδιογραφικά παραδείγματα που περιέχονται στο βιβλίο είναι αξιόπιστα, καλής εικαστικής αποτύπωσης και συνδράμουν σημαντικά τον ενδιαφερόμενο ιατρό στην περαιτέρω αφομοίωση των κειμένων. Το κεφάλαιο «Ιατρικές πράξεις» αποτελεί έξυπνη προσθήκη όσον αφορά στην εμπέδωση της σταδιοποίησης αιματηρών ιατρικών παρεμβάσεων με γνώμονα την αξιοπιστία αλλά και την ασφάλεια: είναι βέβαια προτιμότερο αν ο εκτελών είναι αρχάριος χειριστής να υπάρχει πάντα επίβλεψη από έναν πολύ έμπειρο χειριστή.

Πολύ επιτυχής, ευανάγνωστη και καλής τυπογραφικής ποιότητας είναι η έκδοση από τον οίκο Π.Χ. Πασχαλίδης, στον οποίο αξίζουν επίσης συγχαρητήρια.

Ο συγγραφέας επίκουρος Καθηγητής Καρδιολογίας Λουκιανός Ραλλίδης πέτυχε απόλυτα το στόχο του, ο οποίος ήταν πρώτον να τροφοδοτήσει τον ιατρό που διαχειρίζεται ένα επείγον καρδιολογικό περιστατικό με πρακτικούς αλγόριθμους για την ασφαλή αντιμετώπισή του και δεύτερον, μέσα από ένα μικρό βιβλίο, να βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους καρδιολόγους να εμπεδώσουν όλα τα ουσιώδη στοιχεία της σύγχρονης Καρδιολογίας και της καρδιαγγειακής φαρμακολογίας. Το βιβλίο αυτό, που αντανάκλα την πλούσια εμπειρία του συγγραφέα, θεωρώ ότι κοσμεί αναμφίβολα την υπάρχουσα ελληνική ιατρική βιβλιογραφία και επίσης έχω την άποψη ότι με επιτυχία ανταγωνίζεται ακόμη και ξενόγλωσσες κλασικές εκδόσεις πάνω στο συγκεκριμένο αντικείμενο.

Θανάσης Δρίτσας MD, FESC

Καρδιολόγος

Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, Αθήνα